

van het Dijle- en Zennebekken

nummer 5, juni 2012

Bekkenvoortgangsrapport 2011 beschikbaar

Op 18 april 2012 keurde het bekkenbestuur van het Dijle-Zennebekken haar vierde bekkenvoortgangsrapport goed. Het bekkenvoortgangsrapport 2011 informeert over de stand van zaken van de uitvoering van de acties uit het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen van het Dijle-Zennebekken en gaat dieper in op specifieke projecten en initiatieven die een belangrijke vooruitgang kenden of afgerond werden. Zo worden de acties 'Toetsing signaalgebieden', het Sigmaplan, erosiebestrijding en de verdere uitbouw van de saneringsinfrastructuur besproken. Het bekkenvoortgangsrapport rapporteert ook over de werking van de bekkenstructuren en geeft de recente beleidsbeslissingen weer.

U kunt het bekkenvoortgangsrapport 2011 raadplegen op de [website van het Dijle-Zennebekken](#).

Sigma project Dijlemonding van start

Tussen Mechelen en Willebroek, op de plaats waar Dijle, Zenne en Nete samenvloeien in de Rupel, worden drie overstromingsgebieden ingericht nl.: Zennegat, Grote Vijver en Heindonk Tien Vierendelen (actie 32 uit het bekkenbeheerplan). Telkens gaan de bescherming tegen overstromingen en de ontwikkeling van unieke getijdennatuur hier hand in hand. In Zennegat en Grote Vijver zijn de voorbereidende werken op het terrein in maart 2012 van start gegaan. Initiatiefnemer is Waterwegen en Zeekanaal NV.

Zennegat, adembenemend getijdengebied

Het Zennegat wordt een overstromingsgebied met gereduceerd getijdengebied (GOG-GGG). Zo krijgt de rivier meer ruimte om te overstromen wat de omwonenden en ook de ruimere regio beter zal beschermen tegen wateroverlast. Dagelijks zal er water in het gebied stromen, waardoor er zich zeldzame, mooie en nuttige getijdennatuur zal ontwikkelen. Bij extreem hoge waterstanden kan dit gebied ook ingeschakeld worden als waterbergingsgebied. De totale kostprijs van dit project bedraagt ongeveer 9 miljoen euro.

Welke werken worden in 2012 uitgevoerd?

- In de lente wordt ter hoogte van de Hoge Weg een nieuwe uitwateringssluis in de Dijledijk gebouwd. De sluis ligt net buiten het overstromingsgebied en zorgt voor de afwatering van de kanaalgracht en het overstort van het rioleringsstelsel van de Hoge Weg.
- Sinds april nemen archeologen het zuiden van het gebied onder de loep. Zij gaan na of er culturele of historische resten in het gebied aanwezig zijn. De Dijlemonding herbergt immers heel wat waardevol 'erfgoed', zoals kasteeldomeinen, monumentale hoeves en oude dijken.
- Momenteel worden de laatste gronden aangekocht om het overstromingsgebied te kunnen inrichten.
- Rondom het overstromingsgebied wordt vanaf de zomer een nieuwe ringdijk gebouwd. Parallel met de Hoge Weg komt er een zuidelijke gronddijk, en de kanaaldijk en overloofdijk worden omgebouwd. Om de hinder voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken wordt de grond die nodig is om de dijk aan te leggen (zo'n 30 000 m³) via het water aangevoerd. De aanleg van de dijk zorgt dus niet voor bijkomend wegverkeer.

Grote Vijver, watersporten in getijdennatuur

Het project Grote Vijver is een ruim 100 hectare groot overstromingsgebied tussen de Dijle en de Nete in Mechelen. Het noorden van het gebied wordt een gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getijdengebied (GOG-GGG). Net zoals in het Zennegat zal hier zeldzame getijde natuur groeien. Dagelijks stroomt er een beetje water in het gebied, gemiddeld één keer per jaar (bij extreem hoogwater) loopt het helemaal vol. Het gebied helpt dus ook wateroverlast te voorkomen. De werken kosten ongeveer 30 miljoen euro.

Het zuidelijk deel van Grote Vijver is en blijft recreatiegebied. De huidige recreatievoorzieningen worden aangepast aan de veiligheidsfunctie die het gebied krijgt als GOG. Honderd aanlegplaatsen zullen vervangen worden door steigers die meebewegen met het water. Om de watersport te garanderen zal het gebied enkel in extreme omstandigheden als overstromingsgebied worden ingeschakeld. De hoge overlooptdijk overstroomt statistisch gezien immers maar één keer in 20 jaar. Het clublokaal van de Mechelse Waterski Klub en de brasserie worden verplaatst naar de ringdijk aan het zuiden van de plas, vlakbij het industriegebied Mechelen Noord.

Welke werken worden in 2012 uitgevoerd?

- Om plaats te ruimen voor de dijk, wordt alle begroeiing langs de Blarenberglaan verwijderd. In het noordelijk deel start het archeologisch onderzoek.
- Een bundel telecomleidingen en twee hoogspanningsmasten langs de Blarenberglaan worden verplaatst. Waterwegen en Zeekanaal NV doet de voorbereidende werken om de verplaatsingen te vergemakkelijken. Zo komt er bijvoorbeeld een omleidingsweg rond de hoogspanningsmasten.
- Rondom het overstromingsgebied komt er een nieuwe ringdijk. Het meest zuidelijke deel van de dijk wordt het eerst aangelegd. Daarna wordt de infrastructuur van de Mechelse Waterski Klub (MWK) naar deze zone verplaatst. Om het jaagpad op de Dijledijk vrij te houden in deze fase, wordt naast het jaagpad een werfweg aangelegd. Later wordt deze dijk nog omgevormd tot overlooptdijk. Vlakbij de E19 wordt een werfkeet gebouwd.

Voor meer informatie kunt u terecht op www.sigmaplan.be Onder projectgebieden vindt u er het project Dijlemonding.

Visdoorgang aan de historische molen van Rotselaar

Op de Dijle in Rotselaar zwemmen vissen voortaan langs een historische molen heen. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) legde er met steun van het Visserijfonds van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een visdoorgang aan (actie 198 uit het bekkenbeheerplan). Deze werd op 25 mei onder ruime belangstelling officieel ingehuldigd.

Het was een grote uitdaging om deze visdoorgang af te stemmen op de historische waarde van de beschermde site. Bovendien wekt de turbine van de molen sinds 1995 ongeveer 500.000kWh elektriciteit per jaar op: het gemiddelde verbruik van ongeveer 200 doorsnee Vlaamse huishoudens. De stuwen voor de molen zorgen voor een hoogteverschil van 2,4 meter, een onneembare barrière voor stroomopwaarts zwemmende vissen. Rondom de molensite werd daarom een 300 meter lange nevengeul uitgegraven, grotendeels in de vroegere bedding van de Leibeek. In de nevengeul wordt het hoogteverschil nu overbrugd met 19 lage stenen drempels waar de vissen wel overheen kunnen zwemmen.

De visdoorgang past in het Vlaamse beleid om de vrije vismigratie in alle waterlopen te garanderen. Naast een betere waterkwaliteit moet dit zorgen voor het herstel van visfauna in de waterlopen. De Dijle is een prioritaire waterloop voor vismigratie omwille van de verbeterde waterkwaliteit en de uitstekende paai- en opgroeizones in haar bovenloop. De visdoorgang in Rotselaar is de meest recente ingreep. Ook meer opwaarts in Huldenberg aan de molen van Florival werd in 2009 door VMM al een belangrijk knelpunt weggewerkt (actie 200 uit het bekkenbeheerplan). Hiermee zijn de belangrijkste knelpunten op de Dijle aangepakt en is migratie nu over de volledige loop mogelijk.

Landinrichtingsproject Land van Teirlinck maakt werk van de Kapittelbeek

Het landinrichtingsproject Land van Teirlinck omvat de gemeenten Beersel en Linkebeek en ligt grotendeels in het bekken van de Molenbeek en een stukje in de Zennevallei. Het project is vernoemd naar de auteur en dichter Herman Teirlinck die in de streek woonde en geïnspireerd was door het landschap.

Met een landinrichtingsproject wil men de open ruimte in een gebied versterken. Het watersysteem vormt één van de belangrijkste sturende elementen in de open ruimte, zeker in een sterk verstedelijkte en reliëfrijke omgeving als de zuidrand van Brussel. Het landinrichtingsproject zoekt naar een geïntegreerde inrichting die, complementair aan de lopende initiatieven, de waterproblemen doet afnemen.

Met de goedkeuring van het planprogramma voor het Landinrichtingsproject Land van Teirlinck werd op Vlaams niveau een subsidiebudget van 3,7 miljoen euro vastgelegd. Dit bedrag zal gebruikt worden om gronden in te richten en/of te verwerven in functie van het versterken van de open ruimte.

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) coördineert de uitwerking van het project en kan hierbij rekenen op de medewerking van tal van partners. Eind 2011 werd de planbegeleidingsgroep opgericht, waar ook het bekkensecretariaat aan deelneemt. In januari 2012 besliste de planbegeleidingsgroep het eerste inrichtingsplan uit te werken rond de Kapittelbeek aan de rand van het Hallerbos. Die beek is een onderdeel van het integraal project Hallerbosbekken van het bekkensecretariaat (actie BVR09_1_BBP uit het bekkenbeheerplan). In het inrichtingsplan krijgt de beek meer ruimte en worden zachte recreatie (ontsluiting Consciencepad), het landschap, natuur, landbouw, archeologie en geïntegreerde waterbergingsmogelijkheden bekeken. De volgende inrichtingsplannen zullen zich meer richten op de Molenbeekvallei en de vallei van de Linkebeek. Voor meer informatie kunt u terecht op [de website van de VLM](#).

In de kijker

Nieuwe modules in de praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' - De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij heeft eind 2011 de praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' uitgebreid. Deze gids is een hulpmiddel voor de land- en tuinbouwer om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit ervan. De praktijkgids reikt sectorgerichte tips en praktische instrumenten en technieken aan voor een duurzaam watergebruik. Naast de sectoren melkveehouderij en de substraatteelt in de glastuinbouw komen nu ook de sectoren varkenshouderij, pluimveehouderij, vleesvee- en kalverhouderij, sierteelt, openluchtgroenteteelt en fruitteelt aan bod. De praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' kunt u raadplegen via www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater.

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen? Stuur dan een e-mail met als titel 'uitschrijven' naar secretariaat_dijlezenne@vmm.be

Deze digitale nieuwsbrief wordt samengesteld door het bekkensecretariaat Dijle- en Zennebekken.
Suggesties of andere opmerkingen kunt u bezorgen aan het bekkensecretariaat.
Contactpersoon: Katrien Piessens, Bekkencoördinator, T 016 211 234, secretariaat_dijlezenne@vmm.be